

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
 „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

ST-CYRIL AND ST-METHODIUS
 UNIVERSITY OF VELIKO TARNOVO

СТАНОВИЩЕ

върху дисертация на тема:

ОТРАЖЕНИЕ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ КОРОНАВИРУС ВЪРХУ ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ УЧИТЕЛИ И РОДИТЕЛИ

Автор: Рам Винклер

докторант във ВСУ „Черноризец Храбър“

докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“

Научни ръководители:

Проф. д-р Румен Стаматов

Доц. д-р Ивайло Лазаров

1. Актуалност и значимост на темата

Дисертационният труд е с безспорна актуалност и социална значимост, към това добавяме и немногото публикации в тази сфера, а именно качеството на комуникацията и взаимодействията между родители и учители в условията на кризисна ситуация. Проблемът е значим за педагогическата, възрастовата и семейната психология, тъй като се отнася до търсенето на баланс между автономия и родителско участие в една уязвима възрастова група, каквато е юношеската..

Пандемията COVID-19 представлява заплаха за цялото общество в чисто човешки аспект, но отнесена към образователната среда придобива още по-значими измерения, тъй като предизвикателствата към начина на обучение поставят в изпитание, както децата, така и техните семейства..

2. Структура, логика и последователност на изложението

Дисертацията е с обем 331 страници, структурирани в увод, изложение от пет глави, заключение, списък на използваната литература и седем приложения. Структурата е класическа, добре обмислена и успешно реализирана. В текста има 4 таблици, а списъкът от 262 източници на английски и иврит е повече от достатъчен и показва траен интерес към проблематиката.

В **увода** Винклер включва необходимите атрибути като изследователски проблем, целите и задачите. Посочва и едно често наблюдавано явление в реалността – несъответствие между теоретични

модели за участието на родителите в образователната среда и реално случващите се явления в ситуация на криза..

В първа глава са представени теоретичните обяснителни модели през призмата на наличната изследователска литература по проблема - изложението е добре аргументирано, грамотно поднесено и подплатено с аналитични разсъждения, които дават посока и на изследователските емпирични търсения. Езикът е строго научен, но разбираем.

Втората глава представя програмата на емпиричното изследване и съдържа добре формулирани хипотези, обект на изследване - 21 учители и 25 родители от гр. Ейлат, основани на принципите на вградената теория (grounded theory), като качествените анализи предполагат задълбоченост на докторанта и научна зрялост. Изследователският инструментариум е полустандартизирано интервю с ръководство за прилагането му

В трета глава са изложени получените резултати от гледна точка на учителите, като е процесуално проследен начинът, по който се извършва комуникацията – отначало интензивна, а в последствие – все по затрудняваща от гледна точка на мотивация, дигитални затруднения, напрежения и конфликти, в които участват и родителите. Впечатляват аналитичните способности на докторанта, а посочените примери само дообогатяват разработката..

Четвърта глава е отнесена към получените резултати от гледна точка на родителите, като тук отново подробно са разписани всички трудности, но и положителни аспекти, свързани с дистанционното обучение. Очакваните разминавания между родители и учители са добре анализирани и адекватно поднесени.

Петата глава представлява дискусия върху получените резултати, с адекватно формулирани заключения, като тя е своеобразен диалог между докторанта и читателя. Направените изводи и заключения са релевантни на изследователския замисъл.

3. Научни и приложни приноси

Напълно приемам приносите, формулирани от докторанта и ги коментирам по следния начин:

1. Обогатени са съществуващите теории за партньорство между училище и семейство, отнесени към юношеската възраст;
2. Структурните и ситуативните фактори, които влияят върху доверието и комуникацията в училищна среда, са поднесени с разбиране и отношение;
3. Структуриран е интерпретативен модел за процесите на взаимоотношенията „учител–родител“ в ситуация на криза, като докторантът се позовава на реални ситуации.

4. Предложени са адекватни препоръки за подобряване на взаимодействието между родители, деца и учители, които не са съотнесими само за кризисни ситуации, а и за обичайни такива..

5. Изследването е достатъчно илюстративно и позволява, от една страна да бъде разширено, от друга – преносимо в сходни системи и в различни възрасти..

4. Критични бележки

Нямам съществени критични бележки, но може би би било полезно това изследване да е с повече участници, за да звучи по-категорично.

5. Предложения за бъдещи изследвания

Необходимо е да се разширят границите на бъдещи изследвания – възрастово, териториялно, регионално.

Включване и на други изследователски методи и други изследователски параметри, свързани с дистанционното обучение.

Добре е да има и някакъв модел, програма за интервенция спрямо идентифицираните слабости и разширяване на възможностите за намаляване на очертаните дефицити.

6. Заключение

Дисертационният труд на Рам Винклер е сериозна заявка за бъдеща научна работа – добре структуриран, адекватно изпълнен. Гореизложеният анализ ми позволява да предложа на уважаемото научно жури да присъди на образователната и научна степен „доктор“ Рам Винклер в област на висше образование 3 Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.2 Психология, докторска програма: "Педагогическа и възрастова психология".

20.03.2026г.
В.Търново

Изготвил становището.....
проф.дн Кр.Петрова